

Komplotten mot Bertrand Russell

En av dem som anser att T. S. Eliots berömmelse svarar dåligt mot halten av hans dikter, essäer och kritik är historiedocenten i Cambridge Victor Purcell. För några år sedan avrättade han tänkaren, diktaren och sociologen "Sweeney" alias T. S. Eliot i den festliga satiren Sweeniaden. Den utkom under pseudonymen Myra Buttle (som kan utläsas som "My Rebuttal", dvs "min vederläggning") och mötogs med förtjusning av engelska och amerikanska kritiker. Myra Buttle beskrev sig själv i förordet som en helt vanlig flicka som tyckte om att läsa poesi när hon inte arbetade i sin mormors affär. Eftersom hon var en sund och frisk varelse med god aptit hade hon föga sinne för den kvalterrorism och pessimism som hon fann i mycken modern dikt. Så fick hon en natt en egendomlig dröm, som hon sedan skrev ned. En församling som föregavs bestå av kardinaler med påven i spetsen diskuterade om Sweeney skulle anses vara värdig att bli helgonförklarad. Trots den skickliga argumenteringen för förslaget lyckades emellertid djävulens advokat övertyga herrarna om att Sweeney "är en mindre poet vars rykte drivits upp långt över

hans förtjänster". Sweeney yttrade sig själv då och då i ordalag som är muntra parodier på Eliot, och mot slutet "kolar" han.

Det flitiga bodbiträdet har efter debuten hunnit med att vederlägga historiefilosofen Toynbee (*Toynbee in Elystium*), och nyligen utkom hennes tredje bok: *The Bitches' Brew or The Plot Against Bertrand Russell* (12s. 6.). Huvudpersonen är här Bertrand Russell, en idealiserad hjältegestalt som representerar allt det som Myra Buttle anser vara gott och eftersträvansvärt och som Sweeney saknade och bekämpade: god smak, vetgirighet, sunt förnuft, självständighet, individualism, liberalism. Själva historien är ganska lik Sweeniaden. Nationalkongressen för bevarandet av status quo samlas till årsmöte i kryptan under St. Paul's-Cathedral för att diskutera hotet från Bertrand Russell. Russell beskrivs som den störste bekämparen i modern tid av auktoritetstro i motsats till självständigt tänkande. Han har revolutionerat filosofin, och man kan inte annat än frukta att hans liberala tänkesätt skall sprida sig till arkitektur, konst och litteratur. Nationalkongressen beslutar därför att ägna några sammanträden åt dessa ämnen, innan man skrider till åtgärder mot den farlige filosofen.

Det ger Myra Buttle tillfälle att ånyo visa sin skicklighet i satir, och parodi. Särskilt njutbara är kommentarerna från de döda andarna som svävar i kryptan, Shelley, Byron, Nelson, Wellington, osv. Det är utsökta parodier på goda och dåliga författare från Shakespeare till Hilaire Belloc.

Slutet på sagan är gott. Komplotten misslyckas genom att själve Jupiter ingriper, Russell återbördas till sin lilla by i Wales, och England förblir "the brightest spot in this harsh synthetic world". Vid den skandalösa rättegången i New York 1940 gick det som bekant betydligt sämre för Bertrand Russell. Innan han ens hunnit tillträda sin nya professur i filosofi blev han avsatt på grund av de "omoraliska och liderliga doktriner" som han förkunnade i sina böcker, och domaren McGeehan sade i sin sammanfattning att utnämningen av Bertrand Russell till professor hade varit "till direkt skada för folkets allmänna hälsa, säkerhet och moral".

Myra Buttles sista bok är inte lika genomarbetad och enhetlig som Sweeniaden, men den är rolig, intelligent och elak och bör kunna förnöja alla som är intresserade av anglosaxiska seder och förhållanden.